

ÎNCHEIERE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Victoriei Bulgac împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale, cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Bulgac Victoria și Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iunie 2016,

c o n s t a t ă

La 02 decembrie 2015, Bulgac Victoria a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii, reclamanta a invocat că este angajată a Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI din 22 noiembrie 2005 până-n prezent, deținând funcția de șef schimb al Centrului automatizat de dirijare operativă. La 26 decembrie 2012 a născut copilul Triboi Tatiana, fapt confirmat prin certificatul de naștere nr. NA-VI 1740666 din 16 februarie 2013. Actualmente se află în concediu pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, de la 15 aprilie 2013 până la 26 decembrie 2015.

Indică Bulgac Victoria că la 04 septembrie 2015 a expediat în adresa pârâtului cerere prin care a solicitat calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea și îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, începând cu data nașterii acestuia.

Prin scrisoarea nr. 19/9-B-120/15 din 18 septembrie 2015, pârâtul a refuzat în satisfacerea cererii, deoarece potrivit Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurării sociale de stat. Prin urmare, din salariul acestora nu se calculează plățile în bugetul asigurărilor sociale, din care considerent nu cad sub incidența Legii privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004.

Declară reclamanta că la 23 septembrie 2015 s-a adresat cu cerere prealabilă către pârât înaintând aceleași solicitări, prin răspunsul nr. 19/7-13-131/15 din 03 noiembrie 2015 fiindu-i comunicat că cerințele nu pot fi satisfăcute.

Consideră Bulgac Victoria neîntemeiat și ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, deoarece colaboratorii Serviciului sunt persoane asigurate de stat și respectiv, beneficiază de indemnizație pentru creșterea și îngrijirea copilului din bugetul de stat la locul de muncă. Însă, pe parcursul a 1 an și 5 luni a primit indemnizație lunară ca persoană neasigurată, achitată de către Casa Națională de Asigurări Sociale, în mărime de doar 300 lei și pentru ultima lună - 400 lei, pe când, reieșind din cuantumul salariului său de 4327,52 lei, urma să beneficieze de indemnizație în sumă de 1298,25 lei.

Solicită reclamanta recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI cu obligarea acestuia de a-i calcula și achita indemnizație lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, din momentul nașterii acestuia, în sumă totală de 46 737 lei, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 23 mai 2016, a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Casa Națională de Asigurări Sociale.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iunie 2016, acțiunea a fost admisă parțial cu recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI. S-a obligat Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale să stabilească și să achite Victoriei Bulgac indemnizația lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului minor Triboi Tatiana, născută la 26 decembrie 2012, începând cu 23 septembrie 2014 până la împlinirea vârstei de 3 ani. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016, au fost respinse apelurile declarate de către Bulgac Victoria și Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iunie 2016.

Instanțele de judecată au constatat că potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) pct. 2 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale nr. 489 din 08 iulie 1999, în sistemul public, sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive și respectiv, colaboratorii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale sunt persoane asigurate de stat și se bucură de dreptul la indemnizații din fondurile de asigurări sociale. Prin urmare, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale este obligat în calitate de angajator să achite Victoriei Bulgac indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Totodată, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că Victoriei Bulgac urmează a-i fi stabilită și achitată indemnizație lunară pentru creșterea copilului începând cu 23 septembrie 2014 și nu din momentul nașterii acestuia, or, conform art. 27 alin. (1) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani solicitată după 12 luni de la data nașterii copilului se stabilește retroactiv, dar nu mai mult decât pentru 12 luni premergătoare datei solicitării.

La 27 martie 2017, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 și hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 30 iunie 2016 cu emiterea unei hotărâri noi de respingere integrală a acțiunii.

În susținerea recursului, Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar decizia emisă contravine normelor de drept material și procedural.

Consideră recurentul că cererea de chemare în judecată a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție de 12 luni prevăzut de art. 27 alin. (1) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. Or, intimata Bulgac Victoria a născut copilul la 26 decembrie 2012, însă s-a adresat cu cerere de achitare a indemnizației de creștere a copilului tocmai în anul 2015. Astfel, acțiunea Victoriei Bulgac urmează a fi respinsă ca tardivă.

Indică Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI că potrivit art. 30 din Legea nr. 93 din 05 aprilie 2007, colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurărilor sociale de stat. Astfel, din salariul colaboratorilor nu se rețin plățile în bugetul asigurărilor sociale și respectiv, aceștia nu cad sub incidența Legii privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și nu pot beneficia de indemnizație de creștere și îngrijire a copilului până la vârsta de 3 ani. În speță, intimata-reclamantă Bulgac Victoria a beneficiat de indemnizație lunară pentru creșterea și îngrijirea copilului până la vârsta de 1,5 ani ca persoană neasigurată, care a fost achitată de către CNAS din contul bugetului de stat.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2016 redactată integral, a fost expediată în adresa Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI la 02 martie 2017 potrivit scrisorii de însoțire nr. 2242 (f.d. 148) și recepționată la 10 martie 2017 (f.d. 157).

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI la 27 martie 2017 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 12 aprilie 2017, în adresa intimaților Bulgac Victoria și CNAS a fost expediată copia recursului declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat dreptul respectiv și nu au prezentat referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de către Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI, precum că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție de 12 luni prevăzut de art. 27 alin. (1) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale nr. 289 din 22 iulie 2004, deoarece norma dată prevede expres că indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani solicitată după

12 luni de la data nașterii copilului se stabilește retroactiv, dar nu mai mult decât pentru 12 luni premergătoare datei solicitării, dacă solicitarea a avut loc până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani. În speță, solicitarea Victoriei Bulgac de a-i fi achitată indemnizație pentru creșterea și îngrijirea copilului, a avut loc până la împlinirea de către copil a vârstei de 3 ani, fiind respectate astfel prevederile legale nominalizate.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat, dar nu și asigurărilor sociale de stat și respectiv, nu cad sub incidența Legii privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și nu beneficiază de indemnizații pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, din următoarele.

Potrivit art. 4 alin. (1) pct. 2 din Legea privind sistemul public de asigurări sociale, în sistemul public, sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii persoanele care sunt numite la nivelul autorității executive, fapt expres prevăzut și de art. 30 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, care stipulează că colaboratorii Serviciului sunt supuși asigurării obligatorii de stat în condițiile și în modul stabilite de legislație.

Conform art. 5 alin. (1) lit. f) și alin. (3) din Legea privind indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, asigurații din sistemul public de asigurări sociale au dreptul la indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani. Modul de acordare a prestațiilor de asigurări sociale se stabilește de Guvern.

Prin prisma pct. 6 din Regulamentul „Cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă” aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 108 din 03 februarie 2005, stabilirea, calcularea și plata indemnizațiilor se efectuează de către unitatea în care își desfășoară activitatea de bază angajatul (unde se păstrează carnetul de muncă) prin contract individual de muncă.

Prin urmare, colaboratorii Serviciului sunt persoane asigurate de stat și pot beneficia de indemnizație pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani.

Cât privește invocarea de către recurent a faptului că intimata Bulgac Victoria a beneficiat pe parcursul primului an și 5 luni după naștere de indemnizație lunară ca persoană neasigurată de la CNAS, nu are relevanță în speța dată, deoarece prin hotărârile contestate s-a dispus încasarea indemnizației pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani pentru o altă perioadă, și anume 23 septembrie 2014 – 26 decembrie 2015. Prin urmare, la caz nu este prezentă dubla încasare.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic